

Hørings svar fra Energi 1 Kraft AS på rapporten fra ekspertgruppen om organisering av strømmettet i Norge

Energi 1 Kraft AS er et samarbeidsselskap mellom energiselskapene Nordmøre Energiverk AS (NEAS), Svorka Energi AS, Rauma Energi AS, Sunndal Energi KF og Nettet Kraft AS.

Generelt

Rapporten kommer med en del forslag til løsninger om den framtidige organiseringen av strømmettet. Energi 1Kraft er bekymret for at noen forslag vil innebære økte kostnader og en betydelig byråkratisering. Dessuten kommer utvalget med forslag som kan gi store endringer i nettstrukturen, uten at vi kan se at hensynet bak er tilstrekkelig begrunnet eller at konsekvensene av forslagene er belyst.

Hvis det i fremtiden blir få store nettselskap i Norge, så vil det få betydelige konsekvenser for beredskapen og leveringssikkerheten i distriktene. Det vil ikke være lønnsomt for et større nettselskap å investere i områder med spredt bosetting. By og bynære områder vil bli prioritert. Myndighetene har ved flere utredninger understreket at det er bedre med noen overinvesteringer i nettet enn å møte konsekvensen av eventuelle underinvesteringer. Energi 1 Kraft mener at lokalt eierskap er helt essensielt for leveringssikkerheten til våre kunder, og i den forbindelse så har vi følgende kommentarer til rapporten:

Selskapsmessig og funksjonelt skille

I rapporten foreslår utvalget at nettvirksomheten skal være totalt adskilt i fra kommersielle aktiviteter, og utvalget foreslår et krav om selskapsmessig og funksjonelt skille. Energi 1 Kraft er svært kritisk til at kravet som i dag gjelder for selskap over 100.000 kunder skal gjelde for samtlige nettselskaper uavhengig av størrelse.

Spesielt kravet vedrørende funksjonelt skille oppleves svært byråkratisk og fordyrende. Det gir store fordeler å kunne utnytte synergiene og kompetansen til de ansatte innenfor flere virksomhetsområder. Dette oppleves som svært byråkratisk, og vil kun ha som resultat at de mindre selskapene får økte kostnader. I tillegg blir det vanskeligere å oppfylle eier og kunders krav og forventninger. Opprettelse av nye nettselskaper med egne styrever og ledere, som ikke kan drive annen virksomhet, vil bli svært kostbar. Norge må følge EUs regelverk på dette området, og det er ikke noe som tilsier at Norge skal ha strengere regelverk enn resten av Europa.

Reitenrapporten legger opp til at nettselskapene ikke skal kunne selge tjenester til andre selskaper. Dette inkluderer blant annet samarbeid om vakttjenester, felles driftssentral og beredskapsavtaler. Det innebærer at det ikke skal være tillatt med salg av materiell og utleie av personell i feilsituasjoner, noe som ville være svært uheldig.

Det vil også føre til at ulike samarbeidsallianser vil være vanskelig å gjennomføre. Det er flere mindre og mellomstore nettselskap som arbeider med å utvikle et tettere samarbeid. Det dreier seg om samarbeid innen beredskap, vakt, felles systemer, innkjøp, AMS for å nevne noen. Hvis kravet om funksjonelt skille blir en realitet, så vil det undergrave alliansebygging som et godt alternativ til fusjoner.

Energi 1 Kraft har forståelse for at utvalget er opptatt av nøytralitetsaspektet hos nettselskapene, men vår erfaring er at nøytraliteten er godt ivaretatt gjennom lover og forskrifter. Hvis myndighetene ønsker ytterligere fokus på nøytraliteten, så må myndighetene ha fokus på økte kontroller av dagens regelverk. I tillegg vil nøytraliteten øke ytterligere ved innføring av AMS, Elhub og leverandørsentrisk modell.

Dagens organisering er helt avgjørende for å opprettholde beredskapen. Dette gjelder både innenfor de ulike energiselskapene, men også mellom ulike selskap. Dette er helt essensielt med tanke på effektiv drift, beredskap og god leveringssikkerhet for våre kunder.

Økning i kostnadsnormen fra 60 % til 70 %

Energi 1 Kraft mener dagens økonomiske regulering er akseptabel når det gjelder distribusjonsnettet. Modellen som regulerer nettselskapenes inntekter er ikke uten svakheter, og det er selskaper som trolig kommer urimelig godt og dårlig ut av ordningen. På grunn av usikkerhet og begrenset treffsikkerhet i modellen bør den brukes med forsiktighet. Dette er også bakgrunnen for at nettselskapene har fått fastsatt sin inntektsramme basert på 60 % av kostnadsnormen og 40 % av egne kostnader.

Det er vanskelig å skille ut omfanget av typer oppgaver og naturgitte rammebetingelser for nettselskapene. Nettselskapene er langt fra fullstendig sammenlignbare, og derfor mener Energi 1 Kraft at det må utvises forsiktighet i forhold til teoretiske modeller for å bestemme inntektene til nettselskapene.

Kostnadsnormen er basert på en rekke forutsetninger, og resultatene er svært følsomme for endringer i forutsetningene. Hverken økonomisk teori eller praktisk kunnskap gir entydig veiledning i valg av forutsetninger som skal legges inn i modellen. Problemet med kostnadsnormen er at resultatene ikke nødvendigvis uttrykker genuine effektivitetsforskjeller. En endring fra 60-40 til 70-30 vil gi incentiver til kostnadsreduksjoner og ytterligere vri fokus vekk fra leveringskvalitet. En slik endring vil også redusere motivasjon til økte investeringer. Dette er stikk i strid med det reguleringsregime som har lagt opp til de siste årene.

Kostnadsnormen er ikke ubrukelig eller uten verdi, men den må brukes med forsiktighet for å identifisere potensielle effektivitetsforskjeller. Derfor mener Energi 1 Kraft det er feil å øke kostnadsnormen til 70 %.

Energi 1 Kraft AS støtter høringssvaret gitt av Distriktenes energiforening, Defo.

Med vennlig hilsen
Energi 1 Kraft AS

Alf Vee Midtun
Adm.dir
Rauma Energi AS

Knut Hansen
Adm.dir
NEAS

Halvard Fjeldvær
Adm.dir
Svorka Energi AS

Jørund Kvande
Daglig leder
Sunndal Energi KF

Knut Arne Vike
Daglig leder
Nesset Kraft AS